

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling

15.6.2009

MEDEDELING AAN DE LEDEN

Betreft: **Medebeslissingsprocedure**

Inleiding

Deze nota is bedoeld als aanvulling op de richtsnoeren in de relevante delen van het Reglement (met name artikel 53 e.v., artikel 70 e.v. en bijlage XX) en op de documenten die andere afdelingen hierover hebben gepubliceerd. Ook worden in deze nota enkele praktische aspecten van de medebeslissingsprocedure behandeld.

Overeenkomstig artikel 37 van het EG-Verdrag stelt de Raad na raadpleging van het Europees Parlement de landbouwwetgeving vast. Tot dusverre heeft de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling (COMAGRI) alleen met de medebeslissingsprocedure gewerkt bij de behandeling van voorstellen op het gebied van de voedselveiligheid en statistieken. Maar als het Verdrag van Lissabon van kracht wordt, zullen alle wetgevingsvoorstellen die te maken hebben met het gemeenschappelijk landbouwbeleid, worden behandeld volgens de "gewone wetgevingsprocedure" (artikel 294 van het Verdrag betreffende de werking van de EU), die overeenkomt met de medebeslissingsprocedure zoals die momenteel is vastgelegd in artikel 251 EG-Verdrag.

Medebeslissing in de praktijk

Als algemene regel geldt dat "het Parlement gebruik [maakt] van alle mogelijkheden waarin de verschillende stadia van de medebeslissingsprocedure voorzien"¹. Tegelijkertijd werken "de instellingen (...) gedurende de gehele procedure loyaal samen om hun standpunten zo dicht mogelijk tot elkaar te brengen, en aldus indien nodig de weg vrij te maken voor goedkeuring van het wetsvoorstel in een vroeg stadium van de procedure". Zij werken "via adequate interinstitutionele contacten samen om de voortgang van de werkzaamheden te controleren en de mate van overeenstemming in alle stadia van de medebeslissingsprocedure in het oog te houden"². In de afgelopen zittingsperiode is 69% van alle medebeslissingsprocedures in eerste

lezing afgerond (d.w.z. is overeenstemming bereikt tussen de stemming in de commissie en die in de plenaire vergadering) en was er bij 12% sprake van een akkoord "vroeg in de tweede lezing" (d.w.z. is overeenstemming bereikt na de stemming in de plenaire vergadering, maar voordat de Raad zijn gemeenschappelijk standpunt heeft vastgesteld).

In de praktijk vinden er al vroeg in de eerste lezing informele contacten plaats tussen het Raadsvoorzitterschap en het Parlement, zowel op administratief als op politiek niveau. Dit informele overleg moet duidelijk worden onderscheiden van de onderhandelingen over het dossier: in bijlage XX van het Reglement wordt onderstreept dat de onderhandelingen pas worden geopend nadat de commissie een besluit hierover heeft genomen, hetzij op basis van een brede consensus of, zo nodig, via een stemming. De commissie moet ook een duidelijk onderhandelingsmandaat vaststellen, waarvoor normaal gesproken amendementen op het wetgevingsvoorstel worden goedgekeurd in een verslag of aanbeveling, en een "onderhandelingsteam" benoemen waarin alle fracties althans op personeelsniveau vertegenwoordigd zijn. In de praktijk fungeert de rapporteur van de commissie als woordvoerder van het onderhandelingsteam en zit de dialoog met de Raad voor. Aangezien de procedures in de allermeeeste gevallen worden afgerond met een in eerste of tweede lezing bereikt akkoord, speelt het onderhandelingsteam van de commissie een beslissende rol. Tijdens de dialoog en bij informele discussies wordt de Raad vertegenwoordigd door het voorzitterschap, dat "met één stem" spreekt namens de lidstaten. Eventuele meningsverschillen binnen de Raad worden achter gesloten deuren uit de weg geruimd. Het Parlement daarentegen wordt vertegenwoordigd door leden van verschillende fracties, die vaak uiteenlopende standpunten hebben over de behandelde kwestie en geneigd zijn deze verschillen in het openbaar te bespreken. Met het oog op een optimaal onderhandelingsresultaat moet het onderhandelingsteam van het EP ernaar streven "met één stem te spreken" en eventuele meningsverschillen binnen de delegatie van tevoren intern bij te leggen, en de onderhandelingen zo nodig te onderbreken voor intern overleg.

De rapporteur en het onderhandelingsteam moeten voor volledige transparantie zorgen door regelmatig verslag uit te brengen aan de commissie over het verloop en de uitkomsten van de onderhandelingen.

Als een akkoord wordt bereikt, moet dit ter behandeling aan de commissie worden voorgelegd. Als deze het akkoord steunt, kan het naar de plenaire vergadering worden gezonden, hetzij als "geconsolideerd amendement", hetzij als een reeks amendementen. De desbetreffende amendementen worden gewoonlijk door de rapporteur ingediend en medeondertekend door de schaduwrapporteurs namens hun fracties. Na formele goedkeuring van de amendementen door COMAGRI, kunnen zij ook door de commissie worden ingediend ter behandeling in de plenaire vergadering.

Voorals in eerste lezing overeenstemming wordt bereikt – in dat geval legt het Verdrag de instellingen geen termijnen op – moet er tussen het einde van de onderhandelingen en de stemming in de plenaire voldoende tijd worden uitgetrokken, zodat de fracties hun definitieve standpunt kunnen bepalen. In de plenaire vergadering worden de teksten waarover na onderhandelingen met de Raad overeenstemming is bereikt, gewoonlijk als "geconsolideerde amendementen" gepresenteerd. Het staat de fracties vrij ter plenaire vergadering amendementen in te dienen om het bereikte akkoord te wijzigen of aan te vechten: in geval van goedkeuring zal er waarschijnlijk een tweede lezing of bemiddeling volgen.

Ook is het van belang erop te wijzen dat bij onderhandelingen in eerste lezing de Raad het gehele wetgevingsvoorstel al diverse malen heeft besproken (in zijn werkgroepen en in het COREPER), terwijl het onderhandelingsteam van het EP pas kort daarvoor over zijn amendementen in de

commissiefase heeft gestemd en over het algemeen minder diepgaande kennis van de behandelde tekst heeft.

Ondersteuning

De rapporteur en het onderhandelingsteam moeten kunnen beschikken over alle middelen die nodig zijn om hun werk behoorlijk te kunnen verrichten. Daartoe behoort administratieve ondersteuning door het commissiesecretariaat, het bemiddelingssecretariaat, de Juridische Dienst en de politiek adviseur van de rapporteur. Volgens bijlage XX krijgt het onderhandelingsteam zo nodig de beschikking over vertolkingsfaciliteiten met het oog op de organisatie van trialogen. De leden kunnen ook een aanvraag indienen voor persoonlijke vertolking (in het kader van het besluit van het Bureau van 10 december 2007).

Referenties:

- Artikel 251 EGV en Artikel 294 VWEU
- Gemeenschappelijke verklaring over de wijze van uitvoering van de medebeslissingsprocedure (PB C145 van 30.6.2007)
- Wegwijzer bemiddeling en medebeslissing; Richtsnoeren voor beste praktijken

¹ Reglement, bijlage XX.

² Gemeenschappelijke verklaring over de wijze van uitvoering van de medebeslissingsprocedure.